

Sygn. akt I CSK 3280/22

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa A. F.
przeciwko K. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 30 czerwca 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 10 grudnia 2021 r., sygn. akt I AGa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 10 grudnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w (...) po rozpoznaniu sprawy z powództwa A. F. przeciwko K. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W., o zapłatę, na skutek apelacji Powoda od wyroku Sądu Okręgowego w K. z 14 grudnia 2018 r., oddalił apelację oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania apelacyjnego.

Skargę kasacyjną na powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w (...) wniósł Powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 65 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 647¹ § 5 k.c., art. 647¹ § 5 k.c. oraz art. 123 § 1 w zw. z art. 60 k.c. w zw. z art. 499 k.c.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości i wywołujące rozbieżności w orzecznictwie sądów, a także z uwagi na to, iż skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Ponadto Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy, a także o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Wyłącznie na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione w sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Oznacza to, że nie w każdej sprawie skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2000 r., sygn. akt II CZ 178/99, OSNC 2000, z. 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Skarżący oparł na przesłankach uregulowanych w art. 398⁹ § 1 pkt 2 i 4 k.p.c. Przesłanki te nie zostały jednak spełnione.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wraz z uzasadnieniem stanowi odrębną część skargi i podlega ocenie co do zasady samodzielnie, tj. bez odnoszenia się na etapie jego rozpoznania (tzw. przedsądu) do argumentacji, która dotyczy rozpoznania skargi po

jej przyjęciu przez Sąd Najwyższy. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, z 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 2004/06, i z 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06). To na skarżącym spoczywa obowiązek sformułowania w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiednich argumentów wskazujących na istnienie powyższych okoliczności.

Powołanie się na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo istnienia poważnych wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, przy czym konieczne jest w takim przypadku przytoczenie sprzecznych orzeczeń (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 23 maja 2018 r., I CSK 31/18; z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15 i tam przywołane orzecznictwo). Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przy tym rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, Nr 2, poz. 29). Konieczne jest przy tym również wykazanie, że dokonanie wykładni jest niezbędne dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15).

Skarżący nie wykazał, aby w niniejszej sprawie zachodziły poważne wątpliwości wykładnicze lub rozbieżności w orzecznictwie. Po pierwsze, niewystarczające jest wskazanie tezy, iż w zakresie podnoszonym we wniosku istnieją rozbieżności w orzecznictwie sądów. Konieczne jest bowiem wskazanie choćby przykładowo rozstrzygnięć w innych sprawach niż rozpoznana z udziałem strony skarżącej, w których w podobnych bądź tożsamyh stanach faktycznych zapadły odmienne rozstrzygnięcia. W niniejszej sprawie Skarżący takich orzeczeń

w judykaturze sądów powszechnych nie wskazała Ponadto Skarżący nie wykazał w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, iż dokonanie wykładni jest niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy i wpływałoby oraz w jaki sposób na samą treść orzeczenia. Nie wystarczy bowiem do uznania zasadności skargi kasacyjnej wskazanie abstrakcyjnego zagadnienia czy powołanie się na ewentualne rozbieżności. Konieczne jest bowiem każdorazowo wykazanie, czy i w jaki sposób zaprezentowane tezy mogą wpłynąć na rozpoznanie sprawy w postępowaniu kasacyjnym. Co więcej, w uzasadnieniu nie można ograniczyć się do polemiki z oceną czy też ustaleniami sądu *meriti* – konieczność wykładni we wskazanym przez skarżącego zakresie powinna być uzasadniona w profesjonalnym wywodzie jurydycznym, który nie odnosi się jedynie do okoliczności przedmiotowej sprawy i nie ma charakteru kazuistycznego. Sąd Najwyższy nie jest bowiem sądem kolejnej instancji, który każdorazowo dokonywać ma oceny prawidłowości wykładni przepisów przez sądy powszechne. Rolę Sądu Najwyższego w tym zakresie wyznacza bowiem właśnie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

W ramach wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Skarżący wskazał również, iż w jego ocenie skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

W niniejszej sprawie w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania Skarżąca nie przedstawiła argumentów świadczących o spełnieniu tej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań, wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną, wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić to twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego i procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, z. 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, z. 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06, niepubl.; 29 kwietnia 2015 r.,

II CSK 589/14, niepubl.). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15, niepubl. i przywołane tam orzecznictwo). Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z 20 października 2005 r., sygn. akt II CZ 89/2005, z 10 sierpnia 2006 r., sygn. akt V CSK 2004/06, i z 24 lutego 2006 r., sygn. akt IV CSK 8/06). To na skarżącym spoczywa obowiązek sformułowania w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania odpowiednich argumentów wskazujących na istnienie powyższych okoliczności.

Tymczasem w niniejszej sprawie uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w zakresie przesłanki oczywistej zasadności ogranicza się do sformułowania oceny stanowiącej w istocie polemikę z oceną dokonaną przez Sąd II instancji i wskazanie, iż ten dokonał wadliwej wykładni umowy łączącej strony. Takie umotywowanie skargi nie spełnia kryteriów jej przyjęcia do rozpoznania, bowiem nie wypełnia wymagań stawianym profesjonalnemu pełnomocnikowi w postępowaniu kasacyjnym. Skarżący nie przedstawił wystarczającej argumentacji, która przemawiałaby za oczywistym i rażącym naruszeniem art. 65 k.c. Powód powoływał się w pozwie na to, iż jego oświadczenie w umowie podwykonawstwa nie można co do jednostki rozliczeniowej m³ traktować dosłownie. Tymczasem jako miarę strony użyły wprost oznaczenia w metrach sześciennych. Powód wskazuje, iż była to pomyłka przy zawieraniu umowy, a sam nie zgodziłby się na wynagrodzenie ustalane w takiej jednostce, bo to czyniłoby jego prace nieopłacalnymi. Trafnie przy tym zauważył Sąd *ad quem*, iż powód nie powołał się w tym przypadku na wady oświadczenia woli, a jedynie na swoją nieuwagę przy podpisywaniu umowy.

Za nieuzasadniony należy uznać zarzut, iż w procesie wykładni postanowień łączącej strony umowy doszło do naruszenia przez Sąd II instancji art. 65 k.c., skoro sam Skarżący wskazuje, iż miara w metrach sześciennych została wpisana

w okolicznościach nieuzasadnionych praktyką budowlaną i w sposób, aby powód tego nie zauważył. Nota bene tak sformułowany zarzut odnosi się do kwestii oceny dowodów, nie zaś wykładni umowy, które to okoliczności w postępowaniu kasacyjnym nie podlegają ocenie Sądu Najwyższego. Ponadto Skarżący nie wskazał zwyczaju branży budowlanej dotyczącej jednostek rozliczeniowych, na które się powołuje, i nie wykazał, by miały one wpływ na konieczność odmiennej wykładni umowy. Nie może być ponadto uznane za wystarczające dla uznania naruszenia przez Sąd *meriti* art. 65 k.c. wskazanie, iż celem zamierzonym przez powoda było rozliczenie w jednostce metrów kwadratowych (a nie sześciennych), skoro w umowach należy badać nie intencje i zamiar jednej ze stron, lecz zgodny zamiar obu (wszystkich) stron i cel umowy z uwzględnieniem obiektywnych kryteriów i mierników oceny.

Z uwagi na treść art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1904) Sąd Najwyższy, nie mając kompetencji do pominięcia stosowania przepisów ustawy, co wprost wynika z art. 179 ust. 1 Konstytucji RP, a także mając na względzie niepodważalność powołania sędziego na podstawie art. 179 Konstytucji RP, odstąpił w niniejszej sprawie od oceny prawidłowości powołania sędziego w składzie Sądu *ad quem*, mimo wyboru tegoż w postępowaniu przed Krajową Radą Sądownictwa ukonstytuowanej w składzie niespełniającej wymagań wynikających z art. 187 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (zob. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 20 czerwca 2017 r., K 5/17, OTK ZU nr 48/A/2017), a w konsekwencji ważności postępowania czy skuteczności orzeczenia z powyższych względów z uwagi na ich niedopuszczalność, co wynika z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 7 października 2021 r., K 3/21, zaś w zakresie skuteczności wstrzymania („zawieszenia stosowania”) przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym z wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 14 lipca 2021 r., P 7/20 (OTK ZU nr A/2021, poz. 49). Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP), co skutkuje niedopuszczalnością następczego stosowania przez Sąd unormowania uznanego przez Trybunał za niezgodny z Konstytucją RP, zaś ewentualne rozstrzygnięcie pozostające w sprzeczności

z orzeczeniem TK w powyższym zakresie nie korzystałoby z przymiotu prawomocności materialnej w rozumieniu art. 365 k.p.c.

Tym samym Sąd Najwyższy nie znajduje podstaw do niestosowania w niniejszej sprawie zasady niedopuszczalności kwestionowania statusu sędziego (deklarowanej w art. 29 § 2 i 3 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym), co mogłoby sugerować wskazanie w pkt 1 lit. d postanowienia Wiceprezes Trybunału Sprawiedliwości w sprawie C-204/21 R Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej (ECLI:EU:C:2021:593). Powyższe rozstrzygnięcia, a przede wszystkim treść art. 179 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, nie pozwalają bowiem na ocenę kryteriów odnoszących się do okoliczności wyboru kandydatów na stanowisko sędziowskie przez Krajową Radę Sądownictwa, a w konsekwencji kwestionowanie skuteczności powołania do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego przez Prezydenta RP, a tym samym ubezskutecznienia inwestytury, czego nie mogą w szczególności uzasadniać kryteria wskazane w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 19 listopada 2019 r. w sprawach połączonych C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. przeciwko Krajowej Radzie Sądownictwa oraz C.P., D.O. przeciwko Sądowi Najwyższemu, ECLI:EU:C:2019:982.

Niezależnie od powyższego jednak, również w świetle wyroków Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej ewentualne wady procedury wyboru kandydata na urząd sędziego przed Krajową Radą Sądownictwa, nawet w razie uznania naruszenia Konstytucji RP w tym zakresie (poprzez stwierdzenie niezgodności z Konstytucją przepisów stanowiących podstawę procedury zakończonej powołaniem do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego), samodzielnie nie pozwalają na podważenie niezależności sądu rozpoznającego sprawę (wyrok TSUE z 29 marca 2022 r., C-132/20, w sprawie BN i in. przeciwko Getin Noble Bank S.A., ECLI:EU:C:2022:235), zaś samo powołanie przez Prezydenta RP na urząd sędziego jest niepodważalne (wyrok TSUE z 22 marca 2022 r., C-508/19, M.F. przeciwko J.M., ECLI:EU:C:2022:201). Tym bardziej niedopuszczalne jest – zarówno w świetle orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jak i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – podważanie skuteczności powołania na urząd sędziego stanowiącego prerogatywę Prezydenta RP, która zamyka proces

nominacyjny wykluczając możliwość jego „weryfikacji”. Dodać należy, że respektowanie zasady stabilności sprawowania urzędu sędziego powołanego na ten urząd przez Prezydenta RP na podstawie art. 179 Konstytucji RP, stanowi jeden z elementów gwarancji prawa do sądu w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji. W niniejszej sprawie nie wskazano natomiast jakichkolwiek okoliczności, które wymagałyby weryfikacji niezależności Sądu *ad quem*.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przesądu jest obowiązany brać pod uwagę z urzędu.